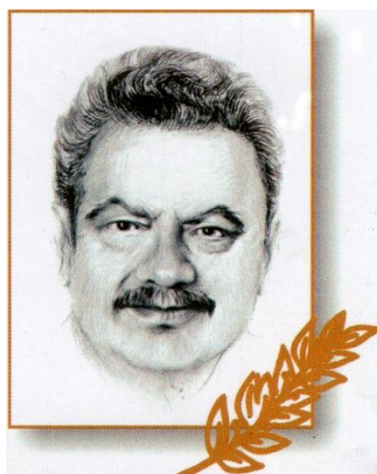

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Філологічний факультет
Кафедра української мови імені професора К. Ф. Шульжука

ЛІНГВІСТИЧНІ СТУДІЇ МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ

Збірник наукових праць

Випуск 13

Рівне – 2023

УДК: 81. Л 59
ББК: 81.2 Укр.

Затверджено до друку вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 10 від 28 вересня 2023 року)

Рецензенти:

Лесюк М. П., доктор філологічних наук, завідувач кафедри слов'янських мов Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника;

Ніколасенко Л. І., кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник відділу слов'янських мов Інституту мовознавства імені О. О. Потебні;

Деменчук О. В., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри романо-германської філології Рівненського державного гуманітарного університету.

Редакційна колегія:

Адах Н. А., канд. філол. н., доцент кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ (*заст. гол. ред.*);

Архангельська А. М., докт. філол. н., професор кафедри славістики (секція україністики) Університету ім. Ф. Палацького в Оломоуці (Чеська Республіка);

Вокальчук Г. М., докт. філол. н., професор кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ;

Вокальчук Є. Л., канд. пед. н., доцент, завідувач навчально-методичного кабінету Рівненського економіко-технологічного коледжу НУВГП;

Волос Н. П., канд. філол. н., доцент кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ (*гол. ред.*);

Гаврилюк Н. В., канд. філол. н., доцент кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ (*заст. гол. ред.*);

Кірілкова Н. В., канд. філол. н., доцент кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ;

Кузьмич О. О., канд. філол. н., доцент кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ;

Максимчук В. В., канд. філол. н., доцент, завідувач кафедри української мови і літератури НУ «Острозька академія»;

Медведь В.В., здобувач ступеня в/о PhD кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ;

Мороз Л. В., канд. філол. н., професор, завідувач кафедри іноземних мов РДГУ;

Ніколайчук Г. І., канд. пед. н., професор, декан філологічного факультету РДГУ;

Ричагівська Ю. Є., канд. філол. н., доцент кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ (*заст. гол. ред.*);

Совтис Н. М., докт. філол. н., професор, завідувач кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ;

Шкарбан Т. М., канд. філол. н., доцент кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ.

Л 59 **Лінгвістичні студії молодих дослідників**: Збірник наукових праць. Рівне : РДГУ. Вип. 13. 2023. 226 с.

До збірника увійшли статті студентів і магістрантів, аспірантів, кандидатів і докторів філологічних наук. У працях розглянуто актуальні питання граматики сучасної української мови, лексикології, неології, лінгводидактики.

Для викладачів, аспірантів, студентів-філологів, учнів шкіл.

Відповідальна за випуск – канд. філол. наук, доцент Н. П. Волос.

Видання здійснено в межах наукового проєкту кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету «Лінгвістичні студії молодих дослідників».

Совтис Наталія, Цапук Ангеліна

**ЗАСОБИ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТУ «ІСТОРИЧНА ПАМ'ЯТЬ»
У ХУДОЖНЬОМУ ОСМИСЛЕННІ ТЕМИ ВІЙНИ
(НА МАТЕРІАЛІ ТВОРЧОСТІ ЛІНИ КОСТЕНКО)**

У статті порушено проблеми, пов'язані зі сферою історичної пам'яті народу в поезіях Ліни Костенко. Антимілітарний дискурс авторки вивчається в контексті стилєвих, світоглядних та лінгвальних особливостей творчості письменниці, що дозволяє простежити специфіку вербального потрактування цього явища в ліриці та ліро-епосі видатної поетеси.

Ключові слова: Л. Костенко, концепт, війна, мовна картина світу.

The article raises problems connected to the sphere of national memory in the poetry of Lina Kostenko. The author's anti-military discourse is studied in the context of the stylistic, worldview and linguistic features of the writer's work, which allows us to trace the specifics of the verbal treatment of this phenomenon in the lyrics and lyrical epic of the outstanding poetess.

Key words: Lina Kostenko, concept, war, language picture of the world.

Постановка проблеми. Поетична, прозова, публіцистична творчість Ліни Костенко стала невід'ємною частиною історії України, її культури та об'єктом наукових досліджень, адже вражає глибиною почуттів, різноманіттям тематики й майстерністю мови. Серед вагомих розвідок варто відзначити праці В. Базилевського, В. Брюховецького, І. Дзюби, Г. Клочека, Г. Кошарської, В. Панченка, О. Рарицького, Л. Тарнашинської та інших.

Ліна Костенко у творах об'єднує сучасне і минуле, реальну дійсність із ретроспекціями в минувшину. Історичні події переосмислюються у віршах «Чумацький віз», «Чигиринський колодязь», «В маєтку гетьмана Івана

Сулими» та інших. Суть таких творів полягає в пізнанні історичного буття та усвідомленні зв'язку часів та епох. Поетеса найбільше цікавить минуле через його паралелі з сучасністю, як це відображено у циклі «Душа тисячоліть шукає себе в слові». Лірична героїня підсвідомо відчуває, що не може зрадити своїх предків. Саме тому закликає:

*Не дай мені заплутатись в дрібницях,
Не розмінйай на спатички доріг,
Бо кості перевернуться в гробницях
Гірких і гордих прадідів моїх [2, с. 29].*

Авторка акцентує увагу на історичному минулому людства не випадково, оскільки підкреслює думку у своїх ліричних творах про те, що повноцінне існування особистості можливе лише в умовах єдності її з народом та його долею. Це базується на традиціях та духовних цінностях нації (вірш «Не треба думати мізерно»):

*Митцю не треба нагород,
його судьба нагородила.
Коли в людини є народ,
тоді вона уже людина [2, с. 50].*

Мета роботи – проаналізувати образи й засоби вираження, що вербалізують і окреслюють концептосферу «історична пам'ять» у художньому осмисленні теми війни у творах Ліни Костенко.

Історія стає і джерелом, і одночасно засобом для художньої інтерпретації дійсності, набуває актуальності у творах Ліни Костенко: «Скіфська одіссея», «Дума про трьох братів неазовських», «Маруся Чурай», «Берестечко». У своєму романі у віршах «Маруся Чурай» поетеса не лише передає внутрішній світ головної героїні, але і реконструює переломну епоху за часів Богдана Хмельницького – і соціальні настрої, і устрій, та історичні події.

Образ Марусі Чурай відрізняється від багатьох попередніх романтичних образів. Маруся Чурай в інтерпретації поетеси може бути й історичною постаттю, адже фізичне знищення видатних людей стало часткою історії,

проте вони завжди повертаються, їхній вплив віддзеркалюється віками. Життя Марусі Чурай переплетене з історією народу, адже у її піснях закарбований сенс історичних подій:

*Коли в похід виходила батава, –
її піснями плакала Полтава.
Що нам було потрібно на війні?
Шаблі, знамена і її пісні.
Звитяги наші, муки і руїни
безсмертні будуть у її словах.
Вона ж була як голос України,
що клекотів у наших корогвах! [3].*

Твір створює враження різнобарвної мозаїки людських доль, історичних постатей. Серед них виокремлюється полтавський полковник Мартин Пушкар – патріот і лицар рідної землі, що відзначається розвинутим почуттям справедливості, чесністю, хоробрістю. Антиподом і контрастом до нього є постать Яреми Вишневецького, зрадника, навіки нещасливого ката свого народу. У романі також згадуються історичні постаті: Богдан Хмельницький, Яків Остряниця, Северин Наливайко. Історичні події та долі героїв, а також пейзажі, створюють унікальний образ України, що розкривається та узагальнюється через призму сприйняття Марусі:

*Все, як є – дорога, явори,
все моє, все зветься – Україна.
Така краса, висока і нетлінна,
що хоч стинись і з Богом говори [3].*

Поетичний роман насичений зразками розмовного жанру: загальноживана лексика, нейтральна майже, практично всі слова подані у прямому значенні. Різні синтаксичні структури хоч і чергуються поетапно (означено-особові, безособові, інфінітивні), все ж мають спільну ознаку – всі вони є односкладовими структурами. Навіть при оформленні підрядним реченням окремі предикативні частини подаються у вигляді інфінітивних чи

неозначено-особових. Така ритміка тексту передає узагальнений характер викладу думок героїні і надає мінорної тональності уривкам з внутрішнім монологом.

Романи у віршах «Маруся Чурай», «Берестечко» сконцентровано на важливих подіях Визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького: події у «Берестечку» зображені 1651 року (трагічна для українців битва відбулася 28 червня–10 липня); у романі у віршах «Маруся Чурай» відбуваються у 1651–1652 роках, після битви під Берестечком, з якої, як зазначається в тексті, ледь живими повернулись Гриць Бобренко та інші козаки. Війну письменниця означає через лексеми з негативною конотацією: *біль, сльози, смерть, пожежі, голод, хвороби, руїни*:

... Чумою вродить, коли років два ще

отак війна походить по землі.

Уже тут дожилися до багатства,

між людьми мор, на дереві – хробацтва.

Тут од Лубен до самої Волині

Лежать навколо села удовині.

Причілки виглядають з кропиви.

А тут, як бач, немає і вдови [3, с. 122, 125].

Авторка свідома того, що народ зазнає мук від чужоземних зайд:

Не пощастило нашому народу.

Дав Бог сусідів, ласих до нашесть.

Забрали все – і землю, і свободу.

Тепер забрати хочуть вже і честь [1, с. 111, 123].

До лексико-тематичного поля концепту «війна» належить лексема перемога. Помічено, що вербалізація концепту перемоги в «Берестечку» більш різноманітна – досягається завдяки іменникам: *І крізь поразки йшов до перемог* [1, с. 159]; дієсловом: *Мені вже або вмерти, або воскреснуть і перемогти* [1, с. 115], *Перемагав у кожному бою* [1, с. 92]; прикметникам та дієприкметникам: *А я, переможений гетьман, суджу тут, як перст, один* [1,

с. 51], *Він хоч поліг – та в битві переможній* [1, с. 159]; у «Марусі Чурай» – лише іменниками: *І кожна мить то може бути кінцем, то може бути початком перемоги* [3, с. 190]. Так само і контекстема поразка вербалізована лише завдяки іменниковим формам, наприклад, *зазнав поразки* [1, с. 159] *поразка це – поразка* [1, с. 115], *одна поразка* [1, с. 115].

Роздумуючи над поразкою біля Берестечка і своєю місією у війні, Богдан Хмельницький не оминає ні ворогів-чужинців, ні перевертнів-українців, добре розуміючи, що для України настали важкі часи: *«Було всього, а буде ще всьогоше. / І що не день – все гірше, гірше, гірше»* [1, с. 125]. Гетьман у своїх монологіях дає зрозуміти, що вимагав від шляхти поважати закони, визнавати вагу і значення українського народу. Водночас він розуміє, що можливий шлях до волі – це збройне повстання, закон сили. У цьому – реалістичний погляд Хмельницького на світ, адже «не краще в інших теж країнах», які стали на шлях боротьби за незалежність:

Усі держави б'ються між собою.

Ми ж за державу билися своєю [1, с. 69].

Саме тому визвольна війна – благородна, тому що в ній рівноцінними є і перемога, і смерть: найвища честь для козака – загинути, боронячи волю народу, віддаючи життя. Урешті ті ж ідеали виборюють українці тепер.

У своїх романах письменниця висвітлює історичний, філософський та психологічний аспекти війни, роздумує про соціально-політичні передумови та невідворотність війни, національний характер конфлікту, його цілі та роль українського козацтва як ключової рушійної сили. Також вирізняє мудрих керманічів, ватажків, сміливців.

Роман «Берестечко» розкриває внутрішній світ Богдана Хмельницького, акцентує увагу на аналізі глибинних причин поразки, пов'язаних із національною ментальністю та історією України. Берестечко – епіцентр подій, які відбувалися в минулому і ті, що чекають Україну в майбутньому. І саме ця поразка стала першою із серії перемог, яка змусила вже звичного переможця, гетьмана, задуматися над причинами помилок, що призвели до такого стану

речей: *Поразка – це наука. / Ніяка перемога так не вчить* [1, с. 119]. З кожним рядком стає очевидним, що головний герой – не Богдан Хмельницький, а український народ, його доля на різних відтинках історії:

*І вже ногою бувши в стремені,
Я нахилився до своєї Долі.
Я їй сказав: – Чекай В Чигирині.
Ми переможем. Не такі ми й кволі.
Не допускай такої мислі,
Що Бог покаже нам неласку.
Життя людського строки стислі.
Немає часу на поразку* [1, с. 157].

Історію України, яку зобразила Ліна Костенко у своїх творах, насамперед можна вважати епопеєю героїзму, яка не може бути затьмарена «великим мискоборством». Письменниця акцентує увагу на тому, що наша нація завжди вирізнялася прагненням до волі, міцним духом і віддано торувала шлях до державності.

У творчості Ліни Костенко національна ідентичність, історична та особистісна пам'ять слугують засобами передачі досвіду та інформації про минуле. Поетеса розглядає події історії як важливий досвід, який слід осмислити, зберегти й передати майбутнім поколінням.

Ліна Костенко поетично досліджує, чому народи, які можуть уважатися титанами, швидко піддаються тиранії, і чому їм бракує волі подолати гнобителів. У своїй «Казочці про трьох велетнів» вона шукає відповіді на ці питання і знаходить їх у знищенні лицарства під владою тиранів, у прищепленні «вірусу» підневільної нації. Для Ліни Костенко наближення до коренів повертає людині притомність і активізує в неї морально-етичне начало. Тому поетеса часто звертається до молодості у своїх роздумах, знаходячи там невичерпні джерела тих моральних імперативів, які залишаються з нею упродовж життя, особливо ті, які були випробувані в часи воєнного лихоліття. У вірші «Мій перший вірш написаний в окопі...» Ліна

Костенко образно передає події того часу, коли найглибше враження та стимул для творення можуть виникати навіть за несприятливих обставин, наприклад, під час жахів війни (*... коли згубило зорі в гороскопі / моє дитинство, вбите на війні*). Лірична героїня добачає людську доброту, саможертвність:

*Лилась пожежі вулканічна лава.
Горіла хата. Ніч здавалась днем.
І захлинулась наша переправа
через Дніпро – водою і вогнем.
Гула земля. Сусідський плакав хлопчик.
Хрестилась баба, і кінчався хліб.
Двигтів отой вузесенький окопчик,
де дві сім'ї тулились кілька діб.
О перший біль тих не дитячих вражень,
Який він слід на серці залиша!
Як невимовне віршами не скажеш,
Чи не німою зробиться душа?!
Це вже було ні зайчиком, ні вовком –
кривавий світ, обвуглена зоря!
а я писала мало не осколком
великі букви, щойно з букваря... [2, с. 31].*

Тема війни постає в поезії «Я виросла у Київській Венеції...», у якій випалено світ української дитини:

*А потім бомби влучили у спокій.
Чорніли крокви обвуглені трапеції.
А потім повінь позмивала попіл
моєї дерев'яної Венеції [2, с. 71].*

«У Корчуватому, під Києвом...» – це прониклива поезія про звиродніння фашиста, який розстрілює цуценя: *...Вже стільки снігу і подій розтануло там після тої давньої зими! Вже там цвіли і квіти незлічені, вже там і трасу вивели в дугу. /... А все той німець цілиться знічев'я. ... А все той песик*

скімлить на снігу [2, с. 72]; а у віршах «Колись давно, в сумних біженських мандрах...» [2, с. 73], «Смертельний падеграс» [2, с. 74–75] з сумом констатує сирітство «на нашій, не своїй землі»:

*...Велике діло – танець між ножами!
Танцюй собі, лиш пальчика не вріж. /
Доріг війни смутні подорожани,
ми знали інший – танець бездоріж.
Десь труп коня вмерзає в сизу осінь.
І смерть впритул до мене підступа.
А я іду.
А я роблю наосліп на міннім полі обережні па.
Півкроку вбік – і все це піде прахом.
І цілий всесвіт вміститься в сльозу.
Дрімотні міни – круглі черепахи –
В землі шорсткій ворушаться, повзуть.
О піруети вимушених танців!
Хто йшов по полю мінному хоч раз,
Той мимохить і на паркетних гляnciaх
Пригадує смертельний падеграс [2, с. 74–75].*

Тема війни для Костенко справді є вічною, і вона часто влітає її в свою поезію, як одну з багатьох універсальних тем, що визначають життя людини. Вірш «Львівські голуби» може бути ще одним прикладом цієї універсальності, зразком розкриття глибинних людських емоцій, сподівань та переживань:

*...Над містом розмовляли голуби.
Про що, не знаю. Про цікаві речі.
Про той собор. Про людство.
Про війну. Про білий світ, про небо з дащиною.
А може, він голубці каже: –
Ну, Як я літав, ти скучила за мною? [2, с. 70].*

Ліна Костенко – поетка, яка вдало поєднує різноманітні традиції української поезії, трансформуючи їх у щось оригінальне та новаторське. Її творчість відображає не лише власний досвід, а й спадщину попередників, створюючи щось унікальне та високохудожнє. У вірші «І виростають покоління котрі не чули тишини...» письменниця відображає війну як найстрашніше з переживань людства. Вона визначає війну як силу, що припиняє нормальний хід історії, заповнюючи кожен аспект простору та часу. Це перетворення часу в певну одноманітність, де кожен день стає подібним до попереднього, де втрати та страждання стають постійними. Це відчуття «вручання смерті», коли люди відчувають її загрозу навіть у повсякденних справах.

Відтворюючи та осмислюючи історію України, Ліна Костенко апелює і до генетичної пам'яті, і до національної ідентичності українців, уславлює стійкість духу українців під час випробувань. Історичне минуле народу стає джерелом натхнення для письменниці задля вивчення та переосмислення.

Ліна Костенко вміло поєднує історичні факти з внутрішнім світом своїх персонажів, надаючи їм глибини та реалізму. Саме тому її творчість допомагає читачам відчувати не лише зовнішні обставини історії, але й внутрішні мотиви, емоції та психологічні стани героїв, що додає жвавості, глибини та реалістичності. Її творчість має велике значення для усвідомлення сучасної України, збереження національної ідентичності: *От ми такі і є в очах всієї Європи – козако, чернь, поспільство для ярма. / Изгой, бидло, мужики і хлопц, в яких для світу речників нема* [2, с. 85]. Ліна Костенко пропонує критичний погляд на історію та дозволяє своїм героям бачити як позитивні, так і негативні аспекти національної спадщини. Письменниця допомагає читачам виробити об'єктивний погляд на минуле свого народу, уникати ідеалізації. Устами головного героя Ліна Костенко афористично підкреслює:

Вмирати вмієм, по степах гасати.

але себе не вмієм написати.

У цій страшній великій боротьбі

*не вмієм так сказати о собі,
щоб світ здригнувся, і на всі віки
були преславні наші козаки –
як ті Ахілли і як ті Геракли.*

На це у нас щось розуму забракло [2, с. 118].

Ліна Костенко аргументовано висловлює припущення, що не лише українці несуть відповідальність за це, «можливо, трошки світ не дослуха», оскільки не всі бажають чути це: *Бо хто за що, а ми за незалежність. Отож нам так і важко через те [2, с. 119].* Письменниця вважає, що шлях її народу є безкінечним і безмежним, це дорога до свободи і незалежності.

Концепт свобода у творчості вміщує два основних значення – внутрішню та зовнішню свободу людини. Свобода є однією з найважливіших цінностей у житті людини та суспільства в цілому. Кожний прагне бути вільним: *Не пощастило нашому народу. / Дав Бог сусідів, ласих до нашесть. / Забрали все – і землю, і свободу. / Тепер забрати хочуть вже і честь [1, с. 128]. Було єдине – мрія про свободу [1, с. 108]. Не випросив. Не вкрав. Не збогарадив. / Узяв свободу, приналежну нам [1, с. 107]. Бездомні люди, спрагли за свободою, свої селитьби слободами звать. / Але ж яка біда цьому народу! / Що він біду міняє на біду. / Бо хтозна, чи він знайде там свободу, / чи ще одну збудує слободу [1, с. 22]. Ох, у житті свобода лиш єдина, / одна свобода – та, що у мені! [1, с. 101]. Не темний бунт, Не чорне віроломство / не на розбій нагострені шаблі, / не ради слави і не задля помсти, – / а за свободу рідної землі! [1, с. 106].* Поняття свобода вміщує і поняття свободи особистості, і питання про її вибір, а також свободи рідного краю та країни. Знову актуальними постають слова:

Боролись ми. Боролись наші предки.

Вже наших втрат неміряне число.

А знов свободу починай з абетки.

А знову скрізь те саме, що й було [1, с. 100].

Народ, який пережив війни, природні катаклізми та самотійно засипав пам'ять про своїх попередників, їхні поховання, культуру та славу історію,

втрачає свою гідність – людську, національну, загалом, стає людиною без духовного дому:

*...Ідуть роки. Ідуть століття.
Хтось щось руйнує,
Хтось і створює.
А місто Ур зсипає сміття,
зсипає сміття на свою історію [2, с. 360].*

Висновки. Ліна Костенко використовує нестандартний підхід до тлумачення історичних постатей, переосмислюючи їх не як символи романтичного захоплення, а як реальних людей із своїми внутрішніми ранами, турботами та стражданнями. Вона вбачає паралелі між давньоруськими посталями та сучасними особистостями, руйнуючи усталені міфи і змінюючи сприйняття історичних фігур.

Ментальний удар, спричинений національною несвободою, ослаблює етнічне самозбереження, вітальні сили народу. Уражений менталітет призводить до переродження й духовного рабства. Етнічне переродження нації відбувається через нищення мови як основи буття. Тому Ліна Костенко в історіософських поезіях осмислює й феномен мови та її місце і значення в житті як окремої людини, так і суспільства в цілому («Які слова страхітливі – дволикість...»), «Біль єдиної зброї», «Я вам цей борг ніколи не залишу») [25].

Творчість Ліни Костенко глибоко закорінена в історію та культуру України. У її поезії чітко простежуються риси національної свідомості та загальнолюдські цінності: добро, справедливість, талант, любов до землі, праці, народних традицій, віра та релігія. Батьківщина для поетеси – це складна духовна, релігійна та філософська структура, авторка переносить нас у світ минулих історико-культурних епох, демонструючи злети й падіння, перемоги й поразки історичних діячів, щоб навчити майбутні покоління уникати подібних помилок в майбутньому.

Література

1. Костенко Л. Берестечко. Київ: Український письменник. 1999. 157 с.
2. Костенко Л. Вибране. Київ: Дніпро. 1989. 559 с.
3. Костенко Л. Маруся Чурай. Київ: Радян. письменник, 1979. 103 с.
4. Криловець Н. Філософська поезія Ліни Костенко : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.01.01 «Українська література». Одеса. 2012. 13 с.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1

ДИНАМІКА ГРАМАТИЧНОГО ЛАДУ УКРАЇНСЬКОЇ ТА
ІНШИХ СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВ

- Волос Наталія, Воробієвська Яна. ОСОБЛИВОСТІ СИНТАКСИЧНО-СТИЛІСТИЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ МОВИ ТВОРІВ ІРЕНИ КАРПИ..... 4
- Гуменюк Яніна. ЗВЕРТАННЯ У ПОЕТИЧНІЙ ТВОРЧОСТІ ПАВЛА ГІРНИКА.....13
- Дубенчук Аліна, Мельник Наталія. СКЛАДНОПІРЯДНЕ РЕЧЕННЯ В МОВОСТИЛІ ЮРІЯ ВИННИЧУКА: СТРУКТУРА, СЕМАНТИКА.....21
- Саджайя Діана. ПОВТОР ЯК СИНТАКСИЧНО-СТИЛІСТИЧНА ДОМІНАНТА В ПОЕЗІЇ ВАСИЛЯ СТУСА.....27
- Шкарбан Тамара, Сачковська Юлія. СИНТАКСИЧНІ ПАРАМЕТРИ ПРОЗИ ДАРИ КОРНІЙ.....34

РОЗДІЛ 2

ЛЕКСИЧНА СИСТЕМА МОВИ В ЇЇ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКАХ ТА ІНДИВІДУАЛЬНИХ
ВИЯВАХ

- Бортнік Віра. ОСОБЛИВОСТІ ВЖИВАННЯ НАЗВ ОСІБ ЧОЛОВІЧОЇ І ЖІНОЧОЇ СТАТІ В МОВІ СУЧАСНИХ МЕДІА.....44
- Веремчук Ольга. ОСОБЛИВОСТІ СТИЛІСТИЧНОЇ ТРАНСПОЗИЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ ТЕРМІНІВ.....49
- Власюк Іванна. АНАЛІЗ ІСТОРІЇ БЛІНГВІЗМУ В УКРАЇНІ ТА ВПЛИВ ІСТОРИЧНИХ ПОДІЙ НА ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ СИТУАЦІЇ.....56
- Володько Анастасія. МЕТАФОРА В ПІСЕННИХ ТЕКСТАХ АНДРІЯ КУЗЬМЕНКА.....64
- Дячук Вікторія, Шкарбан Тамара. ЕМОЦІЙНО ЗАБАРВЛЕНА ЛЕКСИКА ЯК ОЗНАКА ІДЮСТИЛЮ ОКСАНИ ЗАБУЖКО.....70
- Кравець Євгенія. ЛЕКСИКО-СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АВТОРСЬКОГО СТИЛЮ М. ВІНГРАНОВСЬКОГО (НА МАТЕРІАЛІ ПОВІСТЕЙ «СІРОМАНЕЦЬ», «ПЕРВІНКА», «КІНЬ НА ВЕЧІРНІЙ ЗОРІ»).....76
- Кузьмич Оксана, Муляр Тетяна. СТИЛЕТВІРНА Й ТЕКСТОТВІРНА РОЛЬ ІНШОМОВНОЇ ЛЕКСИКИ В РОМАНІ В. ЛИСА «СТОЛІТТЯ ЯКОВА».....83
- Лясковська Аліна. ПЕРЕКЛАДИ ТВОРІВ С. ЛЕМА УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ....92

Ричагівська Юлія, Захарчук Ольга. ХУДОЖНІ ФУНКЦІЇ ДІАЛЕКТИЗМІВ У РОМАНІ ВАСИЛЯ ШКЛЯРА «ТРОЩА».....100

Совтис Наталія, Цапук Ангеліна. ЗАСОБИ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТУ «ІСТОРИЧНА ПАМ'ЯТЬ» У ХУДОЖНЬОМУ ОСМИСЛЕННІ ТЕМИ ВІЙНИ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРЧОСТІ ЛІНИ КОСТЕНКО).....105

Стельмах Антоніна. ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТОК ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЇ ЯК НАУКИ.....117

Шершун Богдана. ХУДОЖНІСТЬ ПОЕТИЧНОГО ТЕКСТУ ЯК ДЖЕРЕЛО СТИЛІСТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.....124

РОЗДІЛ 3

НЕОЛОГІЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ: ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКИЙ І ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ВИМІРИ

Адах Наталія, Котович Мар'яна. СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКИХ ІМЕННИКІВ ПАВЛА ВОЛЬВАЧА.....139

Вокальчук Євген, Парницька Ірина, Хом'якова Марта. МАТЕРІАЛИ ДО «СЛОВНИКА УКРАЇНСЬКОГО СПРОТИВУ (НЕОЛОГІЯ ДОБИ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ 2014–2023 РОКІВ)».....147

Дрегель Тетяна. НЕОЛОГІЗМИ: ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ І КЛАСИФІКАЦІЇ.....156

Кулик Ірина. НЕОЛОГІЯ СУЧАСНИХ ПОЕТІВ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ.....163

Лобач Валерія. НЕОЛОГІЗМИ ДОБИ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ 2014–2023 РОКІВ...169

Нагорна Юлія. СЛОВОТВІРНІ ОСОБЛИВОСТІ ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКИХ НОВОТВОРІВ У ТЕКСТАХ УКРАЇНСЬКОЇ ПОСТМОДЕРНОЇ ПРОЗИ.....179

Нивчик Зоряна. ЛЕКСИКОГРАФІЧНИЙ ОПИС НЕОЛОГІЗМІВ ДОБИ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ 2014–2023 РОКІВ (словникові матеріали).....186

Савицька Катерина. СЛОВОТВОРЧІСТЬ ВАЛЕНТИНИ ЛЮЛІЧ ТА НАТАЛІЇ ДЕМЕДЮК ДОБИ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ 2014-2023 РР. (ЛЕКСИКОГРАФІЧНИЙ АСПЕКТ).....204

РОЗДІЛ 4

МОВНА ОСВІТА Й КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ

Коваль Марина. ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ.....210

Колеснікова Юлія. МОВНА ОСВІТА І КУЛЬТУРА МОВИ ЯК СКЛАДОВІ КУЛЬТУРНОЇ ДЕОКУПАЦІЇ ДОНБАСУ В КОНТЕКСТІ ІСТОРИЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ.....	215
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ.....	221
ЗМІСТ.....	223

Наукове видання

ЛІНГВІСТИЧНІ СТУДІЇ МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ

Збірник наукових праць «Лінгвістичні студії молодих дослідників»

Випуск 13

Головний редактор *Волос Н. П.*

Заступники головного редактора *Адах Н. А., Гаврилюк Н. В., Ричагівська Ю. Є.*

Відповідальна за випуск *Волос Н. П.*

У дизайні обкладинки використано портрет професора К. Ф. Шульжука (автор – О. Г. Сорока)

Лінгвістичні студії молодих дослідників: Збірник наукових праць. Рівне : РДГУ. Вип. 13. 2023. 226 с.

Linguistic Studies of Young Researchers: A Collection of Scientific Works. Rivne : RSHU. Vol. 13. 2023. p.226.

The collection includes articles of students and masters, postgraduates, candidates and doctors of philological sciences. The works dealt with topical issues of the grammar of the modern Ukrainian language, lexicology, neology, linguocultural and comparative studies.

It is intended for teachers, postgraduates, students of philology, schoolchildren.

Адреса редколегії:

кафедра української мови імені професора К. Ф. Шульжука
Рівненського державного гуманітарного університету, вул. Пластова, 31, м. Рівне, 33000.